

ROPAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

Ropažu vidusskola

Reģ. Nr. 4313903319

Rīgas iela 5, Ropaži, Ropažu pag., Ropažu novads, LV-2135

Tālr. 27796571 (Ropažos), 67958380 (Zaķumuiža)

e-pasts: skola@ropazi.lv

www.ropazu-skola.lv

APSTIPRINĀTS
ar direktore N.Pavlovas
31.08.2023. rīkojumu Nr.1-10/66

Ropažu vidusskolas Audzināšanas darba programma

Izveidota saskaņā ar Ministru kabineta
15.07.2016. gada noteikumiem Nr. 480
“Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas,
mācību līdzekļu, materiālu un mācību
un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība”

Audzināšanas darba mērkis

Organizēt un īstenot mērķtiecīgu un pēctecīgu audzināšanas darbu Ropažu vidusskolā, lai nodrošinātu iespēju katram izglītojamajam kļūt par krietnu cilvēku, tikumisku, rīcībspējīgu un atbildīgu personību sabiedrībā, veicināt izglītojamā izpratni par vērtībām un tikumiem, sekmējot to iedzīvināšanu, bagātināt kultūrvēsturisko pieredzi, stiprināt piederību un lojalitāti Latvijas valstij, palīdzēt 21. gadsimta skolēnam integrēties sabiedrībā.

Apakšmērķi

- Veicināt izglītojamā izpratni, atbildīgu attieksmi un rīcību, kas apliecina tādas vērtības kā dzīvība, cilvēka cieņa, brīvība, ģimene, laulība, darbs, daba, kultūra, latviešu valoda, Latvijas valsts.
- Pilnveidot audzināšanas darbu izglītības procesā, veicinot pedagogu kompetenci audzināšanas darbā un skolēnu visaptverošu izpratni par vērtībām un pašaudzināšanas nozīmi personības izaugsmē, iedzīvinot būtiskākos izkopjamos tikumus, individuālu brīvas domāšanas un rīcības izpausmes - atbildību, centību, drosmi, godīgumu, gudrību, laipnību, līdzcietību, mērenību, savaldību, solidaritāti, taisnīgumu, toleranci.
- Nodrošināt pedagogu kompetenču pilnveidi un metodisko atbalstu audzināšanas jomā.
- Veicināt audzināšanas darbā iesaistīto pušu (pedagogs-skolēns-ģimene) sadarbību, līdzdalību un līdzatbildību mācību un audzināšanas jomā.
- Veicināt Ropažu vidusskolas un valsts, pašvaldības un pašvaldības institūciju sadarbību.
- Sekmēt sabiedrības līdzdalību audzināšanas darbā.

Audzināšanas darba uzdevumi

- Organizēt pasākumus skolēnu nacionālās identitātes un valstiskuma apziņas, lojalitātes Latvijas valstij, Satversmei, Eiropas un pasaules kultūrtelpai un vērtībām patriotisma audzināšanā, t.sk. skolas, pagasta, novada, valsts svētku svinēšana un atceres dienu atzīmēšana, skolas tradīciju kopšana veidošana (koncerti, izstādes, konkursi, diskusijas, skolēnu radošo un izpētes darbu apkopojumi, klases stundas, svinīgas līnijas, sacensības, godināšanas, atceres un piemiņas pasākumi, lāpu gājieni, tikšanās, talkas, ekskursijas, skolas muzeja stundas, u.c.), īstenot projektu „Latvijas skolas soma”;
- veicināt un attīstīt skolēnu sociālo emocionālo mācīšanos (SEM) - savstarpējo attiecību kultūru, konfliktu risināšanu, vardarbības mazināšanu, iecietības veicināšanu, savu pienākumu un tiesību ievērošanu, pamatvērtību popularizēšanu (klases stundas, diskusijas, pieredzes apmaiņa, lomu spēles, tikšanās ar speciālistiem, labdarības akcijas);
- atbalstīt un sekmēt skolēnu līdzpārvaldes darbību un veicināt pieredzes popularizēšanu;
- nodrošināt skolēnu līdzdalību skolas dzīves jautājumu risināšanā, spēju brīvi un patstāvīgi domāt un atbildīgi rīkoties, pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām; (informēšana, pasākumu organizēšana, aptaujas, akcijas, līdzdalība skolas padomes sanāksmēs);
 - veicināt skolā interešu izglītības programmu daudzveidību un to īstenošanu atbilstoši skolēnu interesēm un skolas finansējumam (interešu izglītības programmu piedāvājums, piedalīšanās skolas un ārpusskolas pasākumos, valsts skatēs un konkursos);

- attīstīt attieksmi pret darbu, kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu, organizējot pasākumus karjeras izglītības īstenošanā (Karjeras izglītības stundas, Ēnu dienas, klases stundas, atvēro durvju dienas, konsultācijas, anketēšana, ekskursijas, tikšanās ar vecākiem, skolas absolventiem, citu skolu pārstāvjiem, vietējo uzņēmumu darbiniekiem), tostarp īstenojot ESF projekta “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” aktivitātes;
- attīstīt izglītojamo atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību un ilgtspēju, darbojoties vides izglītības programmās (Ekoskola);
- attīstīt cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, drošu paradumu izkopšanu, organizēt pasākumus skolēniem par drošības jautājumiem un rīcību ekstremālos apstākļos, veselīgu dzīvesveidu un atkarību profilaksi (tikšanās, praktiskas nodarbības, klases stundas, konkursi, mācību ekskursijas, evakuācijas);
- veicināt pedagogu profesionālo pilnveidi (semināri, kursi, konferences, projekti);
- organizēt pasākumus pedagogu labās prakses un pieredzes apkopošanai un popularizēšanai audzināšanas darba jautājumos;
- attīstīt un meklēt jaunas darba formas sadarbībai ar skolēnu ģimenēm;
- veicināt audzināšanas darbā iesaistīto institūciju sadarbību – Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija, valsts un pašvaldības policija, Sociālais dienests, bāriņtiesa, valsts izglītības satura centrs.

Audzināšanas darba prioritātes 2023.-2026.gadam

Prioritātes

- pozitīvas un cieņpilnas saskarsmes veicināšana- uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība;
- atbalsts skolēnam mācīšanās mērķu sasniegšanā un izaugsmes veicināšanā;
- skolas vērtībās balstīta ieradumu veidošana;
- aktīva patriotiska līdzdalība valsts, novada, skolas procesos;
- veselīga un apkārtējai videi draudzīga dzīves veida ievērošana;
- mērķtiecīgas karjeras izvēles veicināšana;
- drošības ievērošana ikdienā;
- organizēt MOT nodarbības 7. un 8. klasēm.
- ieviest un īstenot programmu “KiVa” mobinga/bulinga izplatības mazināšanai.
- Skolēnu emocionālās labbūtības veicināšanai un monitorēšanai - ieviest digitālu atbalsta rīku – platformu “EMU: Skola”.

Skolas vērtības

• Cieņa

Vērtība	Skolēns	Skolotājs
Cieņa – mani vārdi un rīcība ir cieņpilna	1. Izturas laipni un pieklājīgi; 2. Izturas vienlīdzīgi pret visiem; 3. Lieto korektu valodu; 4. Ciena valsti, kurā dzīvo;	1. Izturas laipni un pieklājīgi; 2. Izturas vienlīdzīgi pret visiem; 3. Lieto korektu valodu; 4. Ciena valsti, kurā dzīvo;

cilvēku klātbūtnē un arī vienatnē.	5. Ir tolerants pret dažādo; 6. Piemīt empātijas spējas; 7. Ciena citu viedokli.	5. Ir tolerants pret dažādo; 6. Piemīt empātijas spējas; 7. Māca un motivē palīdzēt citiem.
------------------------------------	--	---

● **Mērķtiecība**

Vērtība	Skolēns	Skolotājs
Mērķtiecība – protu izvirzīt sev mērķus un organizēt savu darbu to sasniegšanai.	1. Spēj izvirzīt konkrētus uzdevumus un spēj saplānot darbības, lai nonāktu pie rezultāta; 2. Ir pārliecināts par savām spējām un spēj aizraut līdz arī citus; 3. Zina, ko vēlas sasniegt.	1. Ir neatlaidīgs un to iemāca arī citiem; 2. Zina savu mērķi un sasniedz to; 3. Spēj izvirzīt konkrētus uzdevumus un spēj saplānot darbības, lai nonāktu pie rezultāta; 4. Ir pozitīvs, ir piemērs citiem.

● **Sadarbība**

Vērtība	Skolēns	Skolotājs
Sadarbība – protu veidot sarunu, pieņemt un atzīt atšķirīgus viedokļus un strādāt komandā.	1. Prot sadarboties ar visiem, nešķiro cilvēkus; 2. Ir atsaucīgs; 3. Izprot savu lomu klasē un skolā; 4. Ir izpalīdzīgs; 5. Prot ieklausīties citos; 6. Spēj veidot dialogu.	1. Iesaistās kolas dzīvē; 2. Motivē skolēnus sadarboties un māca to darīt; 3. Uztur aktīvu komunikāciju ar kolēģiem, skolēniem un vecākiem; 4. Atrod atbilstošu pieeju skolēniem un vecākiem; 5. Ieklausās citos.

● **Uzņēmība**

Vērtība	Skolēns	Skolotājs
Uzņēmība – aktīvi darbojos un iesaistos dažādās aktivitātēs, pozitīvi uztveru izaicinājumus un grūtības.	1. Iesaistās projektos, kā arī ir to iniciators; 2. Labprātīgi uzņemas pienākumus klasē un palīdz skolotājiem; 3. Neizvairās no atbildības; 4. Pieļauj kļūdas un mācās no tām.	1. Iesaistās projektos, kā arī ir to iniciators; 2. Īsteno inovācijas skolā un stundu darbā; 3. Pašvadīts – pašorganizē savu darbu. 4. Individuālais darbs ar skolēniem un vecākiem; 5. Pieļauj kļūdas un mācās no tām, kā arī māca citus.

● **Atbildība**

Vērtība	Skolēns	Skolotājs
Atbildība – uzņemos atbildību par saviem vārdiem un darbiem.	1. Vienmēr sagatavojies stundai; 2. Vienmēr izpildīti mājas darbi; 3. Atbild par saviem vārdiem un darbiem; 4. Spēj argumentēt savu viedokli;	1. Vienmēr laicīgi sagatavojies stundai; 2. Atbild par saviem vārdiem un darbiem;

	<p>5. Atzīst kļūdas un prot atvainoties;</p> <p>6. Paveic visu plānoto stundas darbā.</p>	<p>3. Uzņemas atbildību par kļūdām un risina tās, kā arī māca tās risināt citiem;</p> <p>4. Prot atvainoties;</p> <p>5. Paveic iesākto līdz galam.</p>
--	---	--

Audzināšanas darba saturs un sasniedzamie rezultāti

Sociāli emocionālā mācīšanās (SEM)

Temats – Savstarpējās attiecības

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	Piekļājīgas uzvedības zelta likumi. Piekļājīgas uzvedības nozīme pozitīvās savstarpējās attiecībās. Atvainošanās un piedošanas prasmes pozitīvā ietekme uz personības attīstību.	Mācās analizēt un saprast savstarpējās attiecības, uzklausīt un sadarboties ar klassesbiedriem un skolotājiem. Mācās būt piekļājīgs un ievēro pozitīvas uzvedības noteikumus klasē, skolā un ārpus tās. Prot atvainoties un mācās piedot.
4.-6.	Savstarpējā cieņa un sapratne – labas ikdienas pamats. Pozitīva un negatīva komunikācija virtuālajā saziņas vidē. Es kā virtuālās vides lietotājs. Vienošanās – zaudējums vai uzvara?	Veido attiecības ar citiem, pamatojoties uz cieņu, sapratni un draudzīgumu. Izprot pozitīvās komunikācijas nepieciešamību virtuālajā saziņas vidē. Apzinās savas prasmes izbeigt strīdu un panākt vienošanos, neaizskarot un neaizvainojot citus.
7.-9.	Aizspriedumi un stereotipi, izplatītākie mīti pusaudžu vidē. LR normatīvie dokumenti, kas nosaka atbildību savstarpējās attiecībās. Problēmsituācija, tās analīze un atbildības piemērošana. Pienemama rīcība ārkārtas situācijās.	Veido cieņpilnas savstarpējās attiecības ar līdzcilvēkiem. Prot analizēt un risināt savstarpējo attiecību sarežģījumus gan reālajā, gan virtuālajā saziņas vidē, apzinās atbildību un zina likuma normas (normatīvajos dokumentos noteikto atbildību). Attīsta empātijas spējas.
10.-12.	Cilvēka uzvedības motīvi. Sabiedrības uzvedības modeļi. Sabiedriskais un brīvprātīgais darbs – viens no sabiedrības līdzatbildības pamatiem. Mēdiņu pratības pamati un kritiska informācijas izvērtēšana. Personīgā atbildība par ģimeni un tuvākajiem līdzcilvēkiem.	Veido cieņpilnas un atbalstošas savstarpējās attiecības. Kritiski izvērtē savstarpējo attiecību veidošanos reālajā un virtuālajā saziņas vidē/sociālajos tīklos, izvairties no emocionālās un fiziskās vardarbības. Prot risināt konfliktus, meklējot kompromisu un pieņemot atbildīgus lēmumus.

Temats – Konfliktu risināšana

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	Kas tas ir - konflikti? Pamatsoļi konfliktsituācijas izvērtēšanā un risināšanā. Kāpēc mēdz būt atšķirīgi viedokļi par vienu tēmu?	Apzinās konflikta esamību, konflikta situācijas un mācās tās izprast. Mācās uzklausīt atšķirīgu viedokli konfliktā un vērtēt savu attieksmi pret to un radušās emocijas.

4.-6.	Tolerance un empātija. Prasme pamatoti paust savu viedokli. Kā atrast kompromisu konfliktsituācijā?	Izprot konflikta cēloņus, novērtē savu lomu un rīcību konfliktaā. Mācās mierīgi un toleranti paust savu viedokli konfliktaā un meklēt kopīgu risinājumu.
7.-9.	Kopienu dažādība Latvijā, kultūru atšķirības. Iespējamo konfliktu klases kolektīvā apzināšana un izvērtēšana. Iespējamie risinājumi klases kolektīvā esošo konfliktu novēršanā.	Prot analizēt konflikta situācijas un toleranti izvērtēt pretējās puses viedokli. Spēj piedāvāt konflikta risināšanas ceļu, saskaņojot abu konfliktejošo pušu viedokļus.
10.-12.	Konfliktu risināšanas stratēģijas. Saskarsmes šķēršļu un barjeru atpazīšana modelētā konfliktsituācijā.	Prot izmantot dažādus saskarsmes paņēmienus konflikta situācijās, kontrolēt un vadīt savu rīcību un emocijas konfliktaā, argumentēt savu viedokli. Spēj piedāvāt konflikta risināšanas variantus un nepieciešamības gadījumā uzņemties konflikta risināšanas vadību.

Temats – Ētiskās vērtības

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	Izpratne par līdzatbildīgu sabiedrību. Labie darbiņi ikdienā. Pozitīvie piemēri mums apkārt.	Prot novērtēt savstarpēju palīdzību un pateikties. Mācās novērtēt un saskatīt labo ikvienā. Mācās izprast un ikdienā ievērot taisnīgumu, godīgumu un veidot darba tikumu.
4.-6.	Labdarības pasākumi, to nozīme.	Mācās izvirzīt reālus un pozitīvus mērķus. Izprot un ikdienā ievēro taisnīgumu, godīgumu un darba tikuma nepieciešamību.
7.-9.	Mani kā LR pilsoņa pienākumi. Manu ētisko vērtību tops. Ētisko vērtību stiprināšanas iespējas Latvijas sabiedrībā.	Mācās izvirzīt reālus un pozitīvus mērķus, apzināti rīkojas to sasniegšanai. Apzinās savas vērtības vispārcilvēcisko vērtību kontekstā (LR Satversmes preambula).
10.-12.	Personīgās un sabiedrībā pieņemtās absolūtās un relatīvās ētiskās vērtības. Mūsdienu Latvijas sabiedrībai nepieciešamās ētiskās vērtības.	Ievēro taisnīguma, godīguma principu un darba tikumu. Saskaņo savas vērtības ar vispārcilvēciskajām vērtībām (LR Satversmes preambula). Mācās izvirzīt reālus un pozitīvus mērķus, apzināti rīkojas to sasniegšanai. Apzinās savas vērtības vispārcilvēcisko vērtību kontekstā (LR Satversmes preambula).

Caurviju prasmes		
Beidzot 3. klasi	Beidzot 6. klasi	Beidzot 9. klasi
<p>Pauž vārdos savas vajadzības, domas un emocijas, kā arī skaidro, kā citu sejas izteiksme un ķermeņa valoda saistās ar konkrētu emociju un kā emocijas ietekmē attiecības ar citiem.</p> <p>Pārliecinās, kā sarunas partneris ir sapratis teikto.</p> <p>Ar pedagoga atbalstu mērķtiecīgi virza sarunu, lai saprastos, un apzināti lieto savas sociālās prasmes, lai ar citiem nodibinātu un uzturētu pozitīvas attiecības un iesaistītos sociālās aktivitātēs.</p> <p>Sadarbojas ar citiem kopēju konstruktīvu uzdevumu veikšanai.</p>	<p>Ar pedagoga atbalstu aktualizējot savu rīcību, mācās patstāvīgi pārvaldīt savas emocijas un saglabāt labvēlīgu attieksmi saskarsmē ar citiem.</p> <p>Saziņā ar citiem atbilstoši situācijai lieto dažādus saziņas veidus un veido sarunu ar cilvēku, kuram ir atšķirīgs viedoklis. Atzīst un respektē viedokļu dažādību, pieņem kopējus lēmumus par piemērotāko rīcību un risina konfliktus pazīstamās situācijās.</p> <p>Strādā komandā, orientējas uz līdzvērtīgu ieguldījumu, pieņem un sadarbojas ar dažādiem cilvēkiem, lai sasniegtu konkrētu mērķi.</p>	<p>Izvērtē citu cilvēku emocijas un rīcības iemeslus, izrāda empatiju un pielāgo savu uzvedību un komunikācijas veidu atbilstoši situācijai.</p> <p>Pauž savu un uzklausa otru viedokli, ievērojot cieņu pret sarunas partneri, rod vienojošu viedokli situācijā, kad pusēm ir atšķirīgi uzskati.</p> <p>Ja nepieciešams, uzņemas sarunas vadību. Sasniedz abpusēji pieņemamus kompromisus un tiecas pēc taisnīga risinājuma.</p> <p>Sadarbojas ar citiem atbilstoši situācijai, kā arī veido un vada komandu, ievērojot citu cilvēku vajadzības.</p>

Izaugsmes domāšana

Temats – Sevis apzināšanās jeb pašidentitāte

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	<p>Es un mani vaļasprieki. Es un mana ģimene. Dusmas. Kā pareizi dusmoties? Es un cilvēki man apkārt.</p>	<p>Atpazīst savas emocijas un pārdzīvojumus, mācās izzināt cēloņus un nosaukt tos vārdos; saskata atšķirības starp emocijām un savu rīcību.</p> <p>Analizē savas spējas valdīt par sevi, savaldīties (atbilstoši sava vecuma psiholoģiskajām īpatnībām).</p> <p>Vēro sevi, domā par sakarībām, kādas veidojas starp domām, jūtām, rīcību, mācās kontrolēt sevi un savu uzvedību.</p>
4.-6.	<p>Manas rakstura īpašības un emocijas, kādas tās izraisa. Emociju pārvaldīšanas prasme. Problēmsituācijas, kuras var radīt manas rakstura īpašības.</p>	<p>Mācās apzināties savu individualitāti, analizē savas rakstura īpašības, saskatot pozitīvo un negatīvo sevī.</p> <p>Novērtē, kā risināt savas problēmas, un mācās ar tām tikt galā.</p> <p>Analizē savas emocijas un mācās apzināties cēloņus, kas tās izraisa.</p> <p>Saskata kopsakarības starp emocijām un savu rīcību.</p>

7.-9.	Personības SVID analīze (stiprās puses, vājās puses, manas iespējas un draudi). Bezīzeja un izeja. Prasme pieņemt racionālus lēmumus.	Apzinās savu individualitāti, atšķirību no citiem, analizē savas īpašības. Prot saskatīt un novērtēt pozitīvo sevī. Novērtē savus panākumus un neveiksmes. Apzinās savas emocijas un mācās tās mērķtiecīgi vadīt.
10.-12.	Personīgais potenciāls, tā izvērtēšana un attīstīšana. Stress un depresija, kā atpazīt un kontrolēt. Emociju dažādība, aizsargmehānismi to vadīšanā.	Prot analizēt savu pašvērtējumu un apzinās tā nozīmi personības izaugsmē un attiecību veidošanā. Apzinās savu identitāti un personīgo potenciālu, ir pozitīva attieksme pret sevi un dzīvi. Apzinās sevi, savas jūtas, prot tās mērķtiecīgi vadīt.

Caurviju prasmes		
Beidzot 3. klasi	Beidzot 6. klasi	Beidzot 9. klasi
Atpazīst un formulē problēmu saistošā, ar personisko pieredzi saistītā kontekstā. Ar pedagoga atbalstu izvirza mērķi, piedāvā risinājumus, izvēlas labāko risinājumu. Raksturo savu pieredzi līdzīgās situācijās, izsaka idejas risinājumam. Ar pedagoga atbalstu veido izvēlētās problēmas risinājuma plānu, īsteno to, mācoties vairākas problēmrisināšanas stratēģijas, un izvērtē rezultātu.	Veido izvēlētās problēmas risinājuma plānu, īsteno to, izmantojot situācijai piemērotas problēmrisināšanas stratēģijas, – eksperimentē domās un praktiski, veidojot reālus modeļus un objektus, izpētot īpašības un pārbaudot pieņēmumu, veic pilno pārlasi, sadala problēmu daļās, pāriet uz vienkāršāku problēmu, izvērtē paveikto pēc paša radītiem kritērijiem un iesaka uzlabojumus.	Veido izvēlētās problēmas risinājuma plānu, īsteno to un, ja nepieciešams, darba gaitā plānu pielāgo situācijai. Kompleksās situācijās lieto piemērotas problēmrisināšanas stratēģijas – veic plānveida eksperimentu pieņēmuma pamatošanai. Spriež "atpakaļgaitā", atrod pretpiemēru, veido situācijas abstrakto, vispārīgo modeli, pārbauda iegūtos rezultātus problēmas kontekstā. Meklē citu pieeju, paņēmienu, ja tas nepieciešams. Izvērtē paveikto un plāno uzlabojumus turpmākajam darbam.

Vērtībizglītība (vērtības, tikumi)

Temats – Multikulturālā vide

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	Es un citi. Saskarsmes kultūra un uzvedība. Citādais man līdzās. Es – savā valstī, novadā , pilsētā.	Apzinās, ka Latvijā dzīvo dažādas etniskās piederības cilvēki.
4.-6.	Tolerance pret citādo. Draugi kā vērtība. Dažādu tautību cilvēki Latvijā.	Apzinās savu nacionālo identitāti un citu tautību cilvēku esamību Latvijā.

	Minoritāšu tradīcijas, valoda. Labdarības nozīme cilvēku savstarpējās attiecībās.	Izprot un respektē kopīgo un atšķirīgo dažādu tautu tradīcijās.
7.-9.	Tolerance pret citādo. Citu vajadzību un individualitātes respektēšana. Līdzcietība mūsdienu sabiedrībā. Taisnīgums un godīgums. Darba tikums senāk un mūsdienās. Galvenās vērtības demokrātiskā sabiedrībā. Kritiskā domāšana, pieņemot citādo.	Ir priekšstats par cilvēkiem, kuri dzīvo Latvijā un kuriem ir atšķirīga āriene, reliģiskā un etniskā piederība. Izprot un ievēro LR Satversmē nostiprinātās vērtības: cilvēka cieņa, brīvība, vienlīdzība, solidaritāte, taisnīgums, godīgums, darba tikums un ģimene (LR Satversmes preambula).
10.-12.	Tolerance pret citādo. Bēgļu jautājums Latvijā un attieksme pret to. Latvieši trimdā. Civiltiesības. Globalizācija un tās sekas. Stereotipi, aizspriedumi pret dažādām minoritātēm	Apzinās savu un respektē citu cilvēku pasaules redzējumu, novērtē starpkultūru dialoga nepieciešamību sadzīves, sociālpolitisku un sociālekonomisku problēmu risināšanā. Prot izvērtēt sabiedrībā valdošos stereotipus un aizspriedumus pret dažādām minoritātēm un toleranti attiecas pret citādo/ atšķirīgo.

Caurviju prasmes		
Beidzot 3. klasi	Beidzot 6. klasi	Beidzot 9. klasi
Pārliecinās, kā sarunas partneris ir sapratis teikto. Ar pedagoga atbalstu mērķtiecīgi virza sarunu, lai saprastos, un apzināti lieto savas sociālās prasmes, lai ar citiem nodibinātu un uzturētu pozitīvas attiecības un iesaistītos sociālās aktivitātēs	Saziņā ar citiem atbilstoši situācijai lieto dažādus saziņas veidus un veido sarunu ar cilvēku, kuram ir atšķirīgs viedoklis. Atzīst un respektē viedokļu dažādību, pieņem kopējus lēmumus par piemērotāko rīcību un risina konfliktus pazīstamās situācijās.	Pauž savu un uzklauza otru viedokli, ievērojot cieņu pret sarunas partneri, rod vienojošu viedokli situācijā, kad pusēm ir atšķirīgi uzskati. Ja nepieciešams, uzņemas sarunas vadību. Sasniedz abpusēji pieņemamus kompromisus un tiecas pēc taisnīga risinājuma

Patriotisms, pilsoniskā līdzdalība

Temats – Piederība novadam, pilsētai, valstij

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	Mans pagasts, mana pilsēta. Latvijas lepnums-drosmīgi, pašaizliedzīgi cilvēki. Piederība savai mājai, skolai. Piederība pagastam, novadam, valstij.	Zina savu novada/pilsētas atrašanās vietu Latvijas kartē, kultūrvēsturiskajā novadā. Ir iepazinis kultūrvēsturiskos un dabas objektus novadā/pilsētā. Ir iepazinis ievērojamākos vietējās kopienas cilvēkus un tradīcijas.

4.-6.	Kultūra kā vērtība. Es un mans novads.	Zina Latvijas kultūrvēsturiskos novadus, to īpatnības, tradīcijas. Ir interese par sava novada/pilsētas vēstures un ievērojamu personību dzīves gājuma izzināšanu. Zina savas skolas absolventus un novadniekus – zināmus cilvēkus novadā un valstī.
7.-9.	Sabiedrisko norišu izvērtēšana. Es – savai pilsētai, pilsēta man.	Izprot lokālpatriotisma ideju un iedzīvina to savā attieksmē pret dzimto vietu, novadu, pilsētu. Ir iepazinies ar skolas muzeja /novadpētniecības muzeja kultūrvēsturiskām bagātībām, prot tās izmantot.
10.-12.	Līdzatbildība un piederība savam novadam, dalība sabiedriskajās aktivitātēs. Cilvēka tiesības un pienākumi savā valstī. Kas ir Latvijas patriots? Kurš ir mūsu pilsētas, novada patriots? Mana atbildība valsts attīstībā.	Apzinās savas skolas nozīmi/tēlu vietējās kopienas izglītības un kultūrvides veidošanā, izjūt piederību tai. Interesējas par dzimtās puses/novada/ pilsētas attīstības perspektīvām. Lepojas ar piederību savai kopienai, meklē un saskata iespējas savas dzīves veidošanai novadā/pilsētā.

Temats – Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	Es – skolēns (skolēna uzvedība, pienākumi un noteikumi). Es un mana klase (ikdienā, klases pasākumos un sarīkojumos). Es un mana ģimene (sadarbība un pienākumi). Pieklājības ABC – durvis uz sadarbību un sadzīvošanu (klases kārtības rullis).	Zina savas pamattiesības un pamatpienākumus ģimenē un skolā. Ir izpalīdzīgs un draudzīgs. Atbilstoši savam vecumam iesaistās dažādu klases pasākumu organizēšanā, klases iekšējās kārtības noteikumu izstrādē. Izsaka savu viedokli, uzklausa un respektē klasesbiedru viedokli.
4.-6.	Cilvēka dzīve un pienākumi (Starptautiskā konvencija ANO bērnu un jauniešu tiesību aizsardzībā, tās darbība pasaule). Es, kā pilsonis skolā, pilsētā un valstī (pienākumi, noteikumi, tiesības, to sasaiste). Manas pilnveidošanās iespējas un pilsoniskā līdzdalība.	Zina, kādi dokumenti nosaka cilvēka tiesības un pienākumus. Izprot un ievēro pienākumu un tiesību vienotību. Sāk iepazīt veidus, kā var piedalīties skolas dzīves organizēšanā. Iepazīst skolēnu pašpārvaldes darbību un iespējas. Iesaistās dažādu klases pasākumu organizēšanā. Ir gatavs uzņemties iniciatīvu un sadarboties. Prot izteikt savu viedokli un ir saprotōss pret atšķirīgu viedokli. Prot rast kompromisa risinājumu. Ir gatavs uzņemties atbildību.

7.-9.	<p>Tiesības un pienākumi skolā, vietējā sabiedrībā un valstī.</p> <p>Tiesības un pienākumi demokrātiskā un apspiestā sabiedrībā (pasaules piemēri).</p> <p>Atbildība - viens no demokrātijas pamatprincipiem (atbildības avoti un veidi).</p> <p>Viens vai kopā ar citiem (pilsoniskā līdzdalība, tās nozīme, iespējas)?</p> <p>Runāsim droši (viedokļa formulēšana un pasniegšana)!</p> <p>Brīvprātīgā darba būtība.</p> <p>Brīvprātīgā darba nozīme personības veidošanā, uzkrātā pieredze (sava portfolio veidošana).</p>	<p>Zina, izprot un ievēro savas tiesības un pienākumus.</p> <p>Ar cieņu un izpratni izturas pret citu cilvēku tiesībām.</p> <p>Izprot pilsoniskās līdzdalības nozīmi, dažādību un iespējas.</p> <p>Zina par savām iespējām Eiropas Savienībā.</p> <p>Prot strādāt komandā, formulējot kopīgu viedokli.</p> <p>Uzņemas atbildību, līdzdarbojoties savas klases un skolas rīkotajās aktivitātēs.</p> <p>Prot argumentēti aizstāvēt savu viedokli, ar cieņu izturoties pret citu viedokļiem.</p> <p>Apzinās dažādu skolēnu interešu grupu veidošanos un ietekmi uz klasesbiedru savstarpējām attiecībām un klases saliedētību.</p> <p>Zina brīvprātīgā darba būtību.</p> <p>Apzinās brīvprātīgā darba nozīmi personības veidošanā, savas karjeras un sabiedrības izaugsmē.</p>
10.-12.	<p>Demokrātijas pamatprincipi: atbildība, godīgums, vara un taisnīgums.</p> <p>Valsts un pilsoniskas sabiedrības attiecības. Cilvēktiesības Latvijā un pasaule.</p> <p>Brīvprātīgā darba nozīme savas karjeras veidošanā.</p>	<p>Izprot un ievēro savus pienākumus pret sabiedrību un valsti.</p> <p>Zina un izprot cilvēktiesību normas.</p> <p>Izprot brīvprātīgā darba nozīmi. Zina par brīvprātīgā darba iespējām savā pilsētā/ novadā, Latvijā, Eiropas Savienībā un pasaule.</p> <p>Ir motivēts veikt brīvprātīgo darbu</p>

Temats – Valstiskā/nacionālā identitāte

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	<p>Latvijas simboli.</p> <p>Latvijas valsts svētki, to svinēšana.</p> <p>Ar ko lepojas Latvija.</p> <p>Kas ir latvietis.</p> <p>Latvija pasaule.</p> <p>Pašidentitāte</p>	<p>Zina Latvijas vietu Eiropas kartē.</p> <p>Zina nozīmīgākos Latvijas valsts svētkus (11. un 18.novembris, 4.maijs) un iesaistās to svinēšanā.</p> <p>Prot cieņpilni izturēties pret valsts simboliem (zina himnu, pazīst karogu un ģerboni). Zina savas tautas un latviešu tautas tradīcijas un saulgriežu svinamos svētkus.</p>
4.-6.	<p>Valsts, kurā es dzīvoju.</p> <p>Valsts svētku nozīme katra cilvēka un tautas dzīvē.</p> <p>Atceres dienas.</p> <p>Latviešu tautas kultūras mantojuma unikalitāte- dainas, dainu skapis; Dziesmu un deju svētki u.c.</p> <p>Pasākumu apmeklēšanas kultūra.</p>	<p>Zina un svin Latvijas valsts svētkus, zina piemiņas un atceres dienas, cieņpilni izturas pret valsts simboliem.</p> <p>Zina ievērojamus Latvijas cilvēkus – sportistus, kultūras darbiniekus, politiķus utt., ar ko valsts lepojas un kuri nes Latvijas vārdu pasaule.</p> <p>Izprot Brīvības cīnītāju lomu Latvijas neatkarības radīšanā, atjaunošanā un nostiprināšanā.</p>

		Zina latviešu tautas kultūras mantojuma galvenās bagātības un simbolus (Dziesmu un deju svētku tradīcija, Dainu skapis, Gaismas pils u.c.). Iesaistās kultūras vērtību apzināšanā, apgūšanā un saglabāšanā.
7.-9.	Dzimtene sirdī un domās. Latvija pasaule, mēs tajā. Dalība apkārtnes uzpošanā. Patriotisma jēdziens agrāk un šodien. Tolerance pret citādo līdzās. Diskriminācija. Dabas līdzsvara izjaukšanas sekas. Brīvā laika lietderīga izmantošana.	Ir interese par Latvijas valsts svētku vēsturisko izceļsmi. Izprot piemiņas un atceres dienu jēgu un nozīmi, prot svinēt valsts svētkus. Zina nacionāla mēroga jaunatnes nevalstiskās organizācijas (Mazpulki, Jaunsardze, Skauti un Gaidas, u.c.) un ir iepazinis to darbību. Apzinās Brīvības cīņu nozīmīgumu dažādos vēstures posmos, prot godināt kritušos cīnītājus un viņu piemiņu. Izprot un ar cieņu izturas pret nacionālās kultūras vērtībām. Ir vēlme tās saglabāt un popularizēt.
10.-12.	Cilvēka tiesības un pienākumi savā valstī. Kas ir Latvijas patriots? Mana atbildība valsts attīstībā. Manas vērtības. Laimīgs cilvēks. Latvijas kultūras kanonam atbilstošas vērtības katrā no 7 kultūras nozarēm.	Zina Latvijas veiksmes stāstus uzņemējdarbībā, kultūrā, sportā u.c. jomās. Ir lojāls Latvijas valstij, apzinās pilsoņa iespējas, pienākumus un atbildību, ir sabiedriski aktīvs un ieinteresēts valsts izaugsmē. Ir interese par politiskajiem un sociālekonominiskajiem procesiem un notikumiem Latvijā, Eiropā, pasaule. Izprot Latvijas vietu tajos. Spēj izteikt konstruktīvu kritiku un priekšlikumus dažādu valstisku problēmu risināšanai. Izprot Latvijas valsts brīvību, patstāvību un demokrātiju kā neatņemamas valsts vērtības. Apzinās sevi kā valsts veidotāju.

Caurviju prasmes		
Beidzot 3. klasi	Beidzot 6. klasi	Beidzot 9. klasi
<p>Saskata vienkāršas kopsakarības sabiedrībā (klasē, skolā, ģimenē un vietējā kopienā).</p> <p>Levēro, ka dažādiem cilvēkiem ir atšķirīgi viedokļi, nosauc savas vērtības. Ar pedagoga atbalstu rīkojas saskaņā ar savām vērtībām.</p> <p>Piedalās noteikumu un ar mācīšanos saistītu lēmumu pieņemšanā un ar pedagoga atbalstu rīkojas atbilstoši sabiedrībā pieņemtajām normām. Veic uzticētos pienākumus, saskata, ka rīcībai ir sekas, un uzņemas atbildību par savu darbu.</p> <p>Ar pedagoga atbalstu iesaistās skolas dzīves uzlabošanā un nosaka, kas pēc tam ir mainījies</p>	<p>Saskata kopsakarības sabiedrībā, vidē un kopienā nacionālā mērogā, kā arī savu ietekmi, lomu un nepieciešamību iesaistīties savas kopienas dzīves uzlabošanā. Skaidro vienas rīcības dažādās sekas (to ietekmi uz citiem cilvēkiem, attiecībām, vidi).</p> <p>Meklē pamatojumu citu rīcībai un viedokļiem, nosauc un pamato savas, ģimenes locekļu, skolas vērtības. Rīkojas saskaņā ar savām vērtībām.</p> <p>Piedalās noteikumu un ar mācīšanos saistītu lēmumu pieņemšanā, mācību procesa plānošanā, pamato ar to saistītās izvēles, meklē visiem iesaistītajiem labāko risinājumu un ievēro sev izvirzītos noteikumus, lai uz viņu varētu paļauties.</p> <p>Uzņemas atbildību ģimenē un attiecībās ar draugiem, skaidro, kā rīkoties atbildīgi un veidot uzticēšanos.</p> <p>Iesaistās vietējās kopienas dzīves uzlabošanā un analizē, vai un kā iesaiste mainījusi kopienas dzīvi</p>	<p>Skaidro savu skatījumu par kopsakarībām sabiedrībā, vidē, kopienā Eiropas mērogā un pamato to, saistot ar dažādos avotos gūtu informāciju un statistikas datiem. Analizē, kā atsevišķu individuālu rīcību ietekmē sabiedrību un vidi.</p> <p>No pieredzes, kā arī analizējot dažādus avotus, secina, kā vērtības laika gaitā var mainīties. Balstoties savām vērtībās, izvēlas pasākumus, kuros iesaistīties, un, ja nepieciešams, iesaista citus, paskaidro un pamato savu izvēli vai iemeslus neiesaistīties.</p> <p>Virza savu rīcību saskaņā ar savām vērtībām, pamato savas izvēles. Patstāvīgi ievēro sev izvirzītos noteikumus, lai būtu uzticams un uz viņu varētu paļauties.</p> <p>Analizē savu iesaisti globālos procesos un rīkojas atbildīgi. Skaidro savas rīcības sekas un uzņemas par to atbildību. Piedāvā īstenojamus un ilgtspējīgus risinājumus</p>

		vietējās kopienas dzīves uzlabošanai. Sadarbībā ar citiem kādu no tiem īsteno un pamato savas iesaistes jēgu.
--	--	---

Veselība un vide/ EKO

Temats – Ilgtspējīga attīstība

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	Domāt un dzīvot zaļi (cilvēka un dabas mijiedarbība). Sabiedriskās darbības iespējas (labdarība, talkas u.c. aktivitātes).	Izvērtē atšķirību starp vēlmēm un vajadzībām. Izvērtē cilvēku rīcības ietekmi uz vidi. Rūpējas par vides sakopšanu tuvākajā apkārtnē. Izvērtē resursu patēriņu un iespējas tos taupīt (piemēram, pārtika, ūdens, elektrība).
4.-6.	Resursi un vide. Saimniecība un resursi (resursu izmantošanas nepieciešamība un sabalansēšana ar tīru vidi). Atbildība par vidi globālā un vietējā mērogā. Veselīgs uzturs ir veselības drošība (veselīga uztura ēdienkarte, sezonas ēdienkarte). Otrā elpa (projekta darbs, izmantojot otrreizēji izmantojamus materiālus).	Prot šķirot atkritumus un ievēro to ikdienā. Piedalās talkās, akcijās u.c. pasākumos vides aizsargāšanā. Izprot atbalsta nepieciešamību mazāk aizsargātiem un grūtībās nonākušiem (gan dzīvām būtnēm, gan cilvēkiem). Izprot, kas ir pārtikas drošība – tās pieejamība un veselīgs uzturs. Pēta dažādu mājsaimniecībā izmantojamo resursu patēriņu, sagatavo priekšlikumus resursu ilgtspējīgam patēriņam.
7.-9.	Globalizācijas process un tā objektīva attīstība (globalizācijas ietekmes sfēras un piemēri). Globālās vides izmaiņas un to ietekme uz mums.	Izprot Latvijas vietu globālajā pasaulei. Izprot globalizācijas plusus un mīnusus. Izprot globālās pasaules drošības jautājumus un klimata pārmaiņu jautājumus. Izprot masu mediju ietekmi informācijas iegūšanā, spēj izmantot dažādus informācijas avotus. Zina iedzīvotāju skaitu pasaulei, izprot iedzīvotāju migrācijas veidus un sekas. Izprot sabiedrības daudzveidību.
10.-12.	Starpkultūru attiecības. Pārtikas krīze un drošība. Ilgtspējīga attīstība (ilgtspējīga iepirkšanās, konflikti un cilvēkdrošība, izglītības pieejamība pasaulei).	Zina un apzinās galvenās ar globalizāciju saistītās problēmas pasaulei (konflikti un cilvēkdrošība, nabadzība, ilgtspējīga iepirkšanās, pārtikas krīze, migrācija un emigrācija, starpkultūru attiecības u.c.). Apzinās izglītības piedāvājumu un pieejamību Latvijā un pasaulei.

		Izprot masu mediju ietekmi un spēj analizēt un kritiski vērtēt informāciju. Izprot katra cilvēka atbildību un iespējas uzlabot dzīves kvalitāti mijiedarbīgā pasaule.
--	--	--

Temats – Veselība un vide.

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	<p>Uztura ietekme uz skolēna darbaspējām un sekmēm mācībās.</p> <p>Sakarība starp uzturu un veselību. Uzturs kā riska faktors dažādu slimību attīstībā.</p> <p>Veselīgu ēšanas paradumu veidošana. Ko nozīmē būt fiziski aktīvam?</p> <p>Manas fiziskās aktivitātes skolā un ārpusskolas.</p> <p>Vide, kurā es atrodos.</p> <p>Kas ir atkarība un kā tā var rasties?</p> <p>Vai dators ir mans draugs un kad tas kļūst mans ienaidnieks?</p> <p>Es un mobilais telefons.</p> <p>Noteikumu ievērošana darbā ar datoru. Būsim pieklājīgi izmantojot datoru un telefonu.</p>	<p>Apzinās un spēj novērtēt uztura nozīmi savā organismā attīstībā un augšanā. Ir prasme ievērot un pielietot gūtās atziņas ikdienā.</p> <p>Zina, kādas slimības var izraisīt nepiemērots uzturs un kāds uzturs jālieto slimību profilaksē.</p> <p>Ir prasme analizēt un novērtēt savu ikdienas uzturu mājās un skolā un veikt atbilstošu izvēli. Zina, kādu galveno informāciju atspoguļo uz pārtikas produktu iesaiņojumiem. Ir prasmes izdarīt nepieciešamās izmaiņas uztura izvēlē atbilstoši dažādiem apstākļiem un savai individualitātei.</p> <p>Izprot veselīgu ēšanas paradumu būtību, nozīmi un nepieciešamību.</p> <p>Spēj novērtēt savus ēšanas ieradumus.</p> <p>Apzinās, ka ēšanas ieradumi ir izvēles rezultāts, kas atkarīgs no katra paša lēmuma. Ir prasmes atbilstoši savam vecumam pieņemt saprātīgus lēmumus savas veselības nostiprināšanā.</p> <p>Apzinās fizisko aktivitāšu nozīmi veselības saglabāšanā.</p> <p>Veidojas motivēta nepieciešamība piedalīties dažādās fiziskajās nodarbībās skolā un ārpus skolas.</p> <p>Apzinās vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību. Ir iemaņas izvairīties no ilgstošas uzturēšanās veselībai nevēlamā vidē (piesmēkētas telpas, automašīnu tuvumā u.c.).</p> <p>Veidojas pozitīva attieksme pret apkārtējo vidi.</p> <p>Apzinās, ka ikviens var būt līdzdalīgs veselīgas vides veidošanā skolā, mājās, pilsētā, ciemā utt.</p> <p>Ir priekšstats par datoratkarību, citiem atkarību izraisošiem procesiem un bīstamību, ko tie nodara.</p> <p>Atbilstoši savam vecumam izprot un apzinās pamatnoteikumu nozīmīgumu, strādājot ar datoru, citām jaunajām tehnoloģijām.</p>
4.-6.	<p>Personīgā higiēna.</p> <p>Rūpes par ārējo izskatu.</p> <p>Sakopta apkārtējā vide.</p>	<p>Apzinās personīgās higiēnas nozīmi gan savas veselības uzturēšanā, gan savstarpejā saskarsmē, izprot tās ievērošanas nepieciešamību.</p>

	<p>Pašapkalpošanās prasmes.</p> <p>Faktori, kas ietekmē manu un citu veselību.</p> <p>Kā sevi pasargāt?!</p> <p>Veselību ietekmējošu paradumu veidošanās.</p>	<p>Izprot jēdzienu „personīgā higiēna”, zina, kādas darbības tās ietvaros nepieciešams veikt.</p> <p>Prot izvēlēties piemērotus apavus, apģērbu un kosmētikas līdzekļus.</p> <p>Veido paradumu rūpēties par savu ārējo izskatu.</p> <p>Saproj veselīgas, drošas un sakoptas dzīves un darba vides nozīmīgumu, nosacījumus un pasākumus, kurus veicot var samazināt vai izvairīties no veselības apdraudējumiem.</p> <p>Veido motivētu nepieciešamību, paradumu uzturēt ap sevi sakoptu vidi un rūpēties par tās sakārtošanu.</p> <p>Var nosaukt un atpazīst ārējos faktorus, kuri var ietekmēt cilvēka veselību (troksnis, putekļi, sadzīves ķīmija, grauzēji, insekti u.c.).</p> <p>Apzinās rīcību, kāda nepieciešama ārējo faktoru mazināšanai vai novēršanai.</p> <p>Prot atpazīt, nosaukt un raksturot ikdienas situācijas, kas ietekmē cilvēka veselību (ilgstoša atrāšanās pie datora, nepietiekams laiks miegam, ēšanas režīms u.c.).</p> <p>Prot atpazīt neveselīgu uzvedību un rīcību.</p> <p>Ievēro un apzinās neveselīgu vidi sev apkārt.</p> <p>Spēj saprātīgi un lietderīgi plānot laiku dienas darbiem un atpūtai.</p>
7.-9.	<p>Pusaudžu un jauniešu dzimuma nobriešana.</p> <p>Personības attīstība (dažādas pārvērtības manā ķermenī, jaunas sajūtas un izjūtas).</p> <p>Raksturīgās pusaudžu īpašības pubertātes periodā.</p> <p>Esi patīkams sev un citiem.</p> <p>Es un vienaudži.</p> <p>Seksualitāte kā neatņemama personības sastāvdaļa.</p> <p>Cieņa pret savu un pretējo dzimumu.</p> <p>Atbildība savstarpējās attiecībās.</p> <p>Cienīsim sevi un cits citu.</p> <p>Pazīt un pārvaldīt savas jūtas.</p> <p>Narkotisko, psihotropo, kā arī jauno psihoaktīvo vielu, alkohola, smēķēšanas ietekme uz veselību.</p> <p>Atkarība no procesiem.</p> <p>Veselīgas vides veidošana.</p>	<p>Izprot fiziskās (primāro un sekundāro dzimuma pazīmju veidošanās), psihiskās, emocionālās izmaiņas savā organismā un ir gatavs tās pieņemt.</p> <p>Veidojas nepieciešamība un ir prasmes ievērot higiēnas normas.</p> <p>Apzinās raksturīgās pusaudžu īpašības pubertātes vecumā un spēj adekvāti rīkoties.</p> <p>Spēj izprast emociju izpausmes savos vienaudžos.</p> <p>Spēj sevi novērtēt un pozitīvi ietekmēt savu veselību.</p> <p>Ir pozitīva attieksme un cieņa pret savu dzimumu un pretējo dzimumu.</p> <p>Apzinās savu dzimumu un ar to saistītās rakstura un uzvedības iezīmes un prot respektēt pretējā dzimuma atšķirības.</p> <p>Veidojas pozitīva attieksme pret jēdzieniem <i>sievīšķība</i> un <i>vīrišķība</i>.</p> <p>Spēj atbilstoši izvērtēt sava rakstura iezīmes dzimuma piederības kontekstā.</p> <p>Apzinās, ka jūtas un emocijas ir katras cilvēka dabiskas izpausmes, kam ir svarīga nozīme attiecību veidošanā.</p> <p>Ir izpratne par dažādām jūtu paušanas iespējām.</p> <p>Spēj savaldīt savas jūtas, prot tās paust, neaizvainojot citus. Izprot, spēj pieņemt un cienīt citu paustās jūtas.</p>

		<p>Apzinās atkarību izraisošo vielu lietošanas cēloņus, motīvus un sekas, kā arī ir prasmes uzlabot savu emocionālo stāvokli, neizmantojot sev un citiem kaitīgus paņēmienus.</p> <p>Ir izpratne par medikamentu lietošanas noteikumiem.</p> <p>Ir izpratne par jauno psihoaktīvo vielu (zāļu maisījumi, vīraki u.c.) lietošanas negatīvo ietekmi uz veselību.</p> <p>Ir prasme izvērtēt dažādas situācijas un pieņemt veselībai pozitīvus lēmumus.</p> <p>Spēj pretoties negatīvam psiholoģiskam spiedienam. Spēj izvēlēties piemērotas nodarbošanās savā brīvajā laikā.</p> <p>Izprot alkohola un tabakas reklāmas būtību.</p> <p>Zina institūcijas un organizācijas, kur vērsties pēc palīdzības.</p> <p>Zina savus pienākumus un tiesības attiecībā uz atkarību izraisošo vielu lietošanu (pasīvā smēķēšana u.c.)</p> <p>Izprot šo atkarību negatīvo ietekmi uz cilvēka psihisko un fizisko veselību.</p> <p>Ir prasme atteikties no nevēlama piedāvājuma.</p> <p>Spēj izvēlēties piemērotas nodarbošanās savā brīvajā laikā.</p> <p>Zina institūcijas un organizācijas, kur vērsties pēc palīdzības.</p> <p>Zina vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību.</p> <p>Izvēlas sev labvēlīgu un veselībai nekaitīgu vidi.</p> <p>Saprot, ka ikviens var būt līdzdalīgs veselīgas vides veidošanā skolā, mājās, pilsētā, ciemā utt.</p>
10.-12.	<p>Narkotisko, psihotropo, kā arī jauno psihoaktīvo vielu, alkohola, smēķēšanas ietekme uz veselību.</p> <p>Mikrovides veidošana ģimenē (pienākumi ģimenē, tradīcijas ģimenē u.c.).</p> <p>Veselība un dzīvība kā vērtības.</p> <p>Izvēles brīvība un atbildība.</p> <p>Jauniešu bojāejas galvenie cēloņi, līdzcilvēku rīcība un atbildība.</p> <p>Izsargāšanās no nelaimes gadījumiem ikdienā.</p> <p>Rīcība ekstremālās situācijās.</p> <p>Profesijas izvēle atbilstoši veselības stāvoklim.</p> <p>Darba vides riska faktori.</p> <p>Darba drošība.</p>	<p>Apzinās atkarību izraisošo vielu lietošanas cēloņus, motīvus un sekas, kā arī ir prasmes uzlabot savu emocionālo stāvokli, neizmantojot sev un citiem kaitīgus paņēmienus.</p> <p>Ir izpratne par medikamentu lietošanas noteikumiem.</p> <p>Ir izpratne par jauno psihoaktīvo vielu (zāļu maisījumi, vīraki u.c.) lietošanas negatīvo ietekmi uz veselību.</p> <p>Izprot indivīda lomu ģimenē – jebkurš ģimenes loceklis ir ģimenes daļa un ir atbildīgs cits par citu.</p> <p>Izprot atbildības nozīmi kopā sadzīvošanā.</p> <p>Zina un izprot potenciālo vecāku atbildību par pēcnācēju veselību un atbildību par bērnu perinatalajā posmā.</p> <p>Izprot ģimenes plānošanas nozīmi.</p> <p>Apzinās pienākumus ģimenē.</p>

	<p>Apzinās, kā vecāku savstarpējās attiecības ietekmē bērna pašsajūtu ģimenē.</p> <p>Izprot un spēj novērtēt ģimenes tradīciju lomu personības attīstībā un ģimenes stiprināšanā.</p> <p>Apzinās veselības un dzīvības kā vērtības nozīmi.</p> <p>Ir prasme novērtēt savu veselību un dzīvesveidu, sekot savam veselības stāvoklim.</p> <p>Ir prasme palīdzēt otram dažādās dzīves situācijās.</p> <p>Ir atbildīgs par savu un citu cilvēku veselību un dzīvību, tostarp saistībā ar atkarību izraisošo vielu lietošanu.</p> <p>Zina savus pienākumus un tiesības attiecībā uz atkarību izraisošo vielu lietošanu.</p> <p>Spēj novērtēt riska pakāpi.</p> <p>Ir prasme analizēt, izprast sakarību starp nevajadzīgu riskēšanu un nelaimes gadījumu, tostarp attiecībā uz alkohola, narkotisko, psihotropo, kā arī jauno psihoaktīvo vielu un tabakas izstrādājumu lietošanu.</p> <p>Spēj novērtēt risku savā rīcībā un uzvedībā.</p> <p>Ir atbildīgs par savu un sev līdzās esošo cilvēku drošību. Prot novērtēt situāciju un atbilstoši rīkoties.</p> <p>Izprot saules un mākslīgā starojuma (solārija) negatīvo ietekmi uz ādu, zina kā pasargāt ādu no saules negatīvās ietekmes.</p> <p>Zina darba drošības pamatelementus.</p> <p>Prot sniegt pirmo medicīnisko palīdzību.</p>
--	---

Caurviju prasmes		
Beidzot 3. klasi	Beidzot 6. klasi	Beidzot 9. klasi
<p>Izmanto digitālās tehnoloģijas mācību uzdevumu veikšanai pēc norādījumiem.</p> <p>Skaidro, kā digitālās tehnoloģijas ietekmē ikdienu, ar pedagoga atbalstu veido veselīgus un drošus paradumus digitālo tehnoloģiju lietošanā.</p>	<p>Nosaka digitālās komunikācijas veidus, to mērķus, formātus un ietekmi uz auditoriju. Izmanto digitālās tehnoloģijas komunikācijai un sadarbībai.</p> <p>Analizē mediju lomu realitātes konstruēšanā un novērtē dažādu informācijas avotu, tajā skaitā digitālā formā pieejamo avotu, ticamību.</p> <p>Skaidro savu izpratni par digitālo tehnoloģiju lomu sabiedrībā un pašrealizācijā. Ievēro veselīgus un drošus tehnoloģiju lietošanas paradumus.</p>	<p>Atbildīgi izmanto digitālo komunikāciju konkrētiem mērķiem, izvērtējot tās piemērotību mērķgrupas vajadzībām.</p> <p>Kritiski analizē mediju radīto realitāti un informācijas ticamību, rada savu mediju saturu.</p> <p>Analizē un novērtē tehnoloģiju ietekmi uz garīgo un fizisko veselību, sabiedrību un vidi. Ievēro veselīgus un drošus tehnoloģiju lietošanas paradumus, pamato to nepieciešamību. Konstruē,</p>

		kontrolē un pārvalda savu digitālo identitāti.
--	--	--

Karjeras izvēle

Temats – Mani darba ieradumi

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	Mans dienas režīms. Kāpēc jāmācās? Mācību rezultāti un sasniegumi.	Prot izplānot savu dienas režīmu un tam sekot, paredzot laiku mācībām, pienākumiem mājās, valaspriekiem un atpūtai. Apzinās savu galveno pienākumu mācīties, spēj mācīties patstāvīgi un koncentrējas mācību uzdevumu apguvei un izprot savu atbildību sekmīgā mācību procesā. Prot izmantot stundās apgūto ikdienā.
4.-6.	Sadarbojoties var ietaupīt laiku. Kā? Brīvais laiks un lietderīga tā pavadīšanas iespējas. Zināšanu un prasmju nozīme nākotnē.	Prot sadarboties ar dažāda vecuma cilvēkiem. Izzina un izmanto daudzpusīgas lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, atrodot savām spējām un vēlmēm atbilstošāko. Apzinās zināšanu nozīmi nākotnē, spēj sevi motivēt mācību darbam un cenšas sasniegt savām spējām atbilstošus rezultātus.
7.-9.	Mērkis un starpmērķi. Izvēle un alternatīvas. Lēmumu pieņemšanas ceļi.	Ir apgūtas plānošanas prasmes un veicināta spēja uzņemties atbildību par savu plānu īstenošanu. Prot pieņemt ar karjeras izvēli saistītus lēmumus.
10.-12.	Mērkis un starpmērķi. Izvēle un alternatīvas. Lēmumu pieņemšanas ceļi.	Ir pilnveidotas plānošanas prasmes un veicināta spēja uzņemties atbildību par savu plānu īstenošanu.

Temats – Profesiju daudzveidīgā pasaule. Karjera.

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	Profesijas darbavietās pie manas skolas / manā pagastā / pilsētā. Profesiju pārstāvji manā ikdienā. Kas man jāprot manā sapņu profesijā? Kādas prasmes es apgūstu skolā?	Zina, kur un par ko strādā vecāki un citi ģimenes locekļi. Zina nosaukt profesijas, kurās strādā cilvēki skolēna dzīvesvietā, un izprot viņu nozīmību vietējās sabiedrības dzīvē. Gūst priekšstatu par ikdienas darbu un interešu, valasprieku saistību ar profesijām, gūst izpratni par to dažādību. Mācās domāt par savu nākotni, iepazīstot dažādas profesijas, apgūst darba prasmes.
4.-6.	Fizisks un garīgs darbs. Profesiju veidi. Profesiju prestižs un nepieciešamība.	Izprot profesiju veidus un tajās veicamo darba specifiku: fizisks – garīgs darbs, darbs telpās – darbs ārā u.tml.

		Izprot dažādo profesiju lomu sabiedrības dzīvē un veido priekšstatus par savu iespējamo nākotnes profesiju. Pētot profesiju daudzveidību, domā par savām nākotnes iecerēm, par savām iespējām pilsētā/novadā/valstī.
7.-9.	Izglītības, profesijas un nodarbinātības saistība darba tirgū. Izglītība kā vērtība savas nākotnes veidošanā. Izglītības sistēma un iespējas pēc 9.klases beigšanas. Informācijas avoti par izglītības iespējām Latvijā. Ēnu diena kā iespēja.	Izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību. Apzinās izglītību kā vērtību, ir motivēts turpināt izglītību. Izprot Latvijas izglītības sistēmu un savas tālakās izglītības iespējas. Zina dažādus avotus, kur meklēt informāciju par izglītības iespējām.
10.-12.	Informācijas avoti par iespējām turpināt izglītību. Darba loma un izglītība kā vērtība manā dzīvē. Formālās un neformālās izglītības iespējas. Pašizglītošanās iespējas vietējā pilsētā/ novadā/ pagastā. Informācijas avoti. Darba tirgus perspektīvas un lēmuma pieņemšana. Darba meklēšanas process un iespējas. Zinātnes un tehnoloģiju attīstības ietekme uz profesiju mainību. Profesionālā ētika un darba likumdošana.	Izprot Latvijas izglītības sistēmu un savas tālakās izglītības iespējas. Izprot būtiskākos nosacījumus studijām ārzemēs. Zina, kur meklēt informāciju par iespējām turpināt izglītību un ar to saistītajiem studiju fondiem, stipendijām, kredītiem u.c. gan Latvijā, gan ārvilstīs. Izprot nepārtraukta izglītošanās procesa un darba lomu un nozīmi savā dzīvē. Apzinās izglītību kā vērtību. Apzinās formālās un neformālās izglītības sniegtās iespējas. Izprot nodarbinātības tendences mūsu valstī un pasaulē. Ir iepazinis dažādas darbavietas, darba devēju prasības, darba pienākumus. Pārzina darba meklēšanas procesu. Apzinās profesiju mainību saistībā ar zinātnes un tehnoloģiju attīstības tendencēm pasaulē. Izprot profesionālās ētikas pamatprincipus un prasības.

Caurviju prasmes		
Beidzot 3. klasi	Beidzot 6. klasi	Beidzot 9. klasi
Ar pedagoga atbalstu nonāk pie sev jaunas un noderīgas idejas un īsteno to, nepadodas, ja neizdodas to īstenot, bet mēģina vēlreiz.	Izvērtē situāciju un izmanto radošās domāšanas stratēģijas, lai nonāktu pie idejām tās pilnveidei, iedvesmojas no citu idejām, tās papildina. Izzina pieejamos resursus (cilvēku, zināšanu, kapitāla, infrastruktūras) un rod jaunus, lai īstenotu ieceri. Uzdrīkstas mēģināt paveikt kaut ko jaunu.	Uz pasauli raugās ar zinātkāri, iztēlojas nebijušus risinājumus. Ir gatavs pieņemt nenoteiktību un jaunus izaicinājumus. Uz pasauli raugās ar zinātkāri, iztēlojas nebijušus risinājumus. Ir gatavs pieņemt nenoteiktību un jaunus izaicinājumus.

	Viens vai grupā spēj jau esošiem risinājumiem vai produktiem vairot pievienoto vērtību, plāno darbu un apzina resursus, lai īstenotu radīto ideju. Saskaroties ar grūtībām, meklē atbalstu un izmanto to.	
--	---	--

Drošība

Temats – Satiksmes drošība

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	<p>Drošība uz ielas. Es un mana drošība.</p> <p>Drošība un uzvedības noteikumi sabiedriskajā transportā.</p> <p>Satiksmes negadījums – kas tas ir, kas to izraisa?</p> <p>Disciplinēta satiksmes dalībnieka īpašības.</p> <p>Esi redzams!</p> <p>Es velosipēdists.</p>	<p>Prot izvēlēties drošāko maršrutu no mājām līdz skolai un atpakaļ.</p> <p>Pārvietojas pa izvēlēto ceļu un šķērso ielu savas mājas, skolas tuvumā atbilstoši ceļu satiksmes drošības noteikumiem.</p> <p>Pārzina transporta līdzekļu veidus.</p> <p>Prot ievērot atbilstošos uzvedības noteikumus sabiedriskajos un personiskajos transporta līdzekļos.</p> <p>Prot pareizi iekāpt transporta līdzeklī un izkāpt no tā. Izprot vadītāju un brīdinājuma signālu nozīmi gājējiem.</p> <p>Prot šķērsot ielu regulējamā vai neregulējamā krustojumā, ceļu un dzelzceļu.</p> <p>Pazīst nozīmīgākās ceļa zīmes un apzīmējumus.</p> <p>Orientējas transportlīdzekļu braukšanas virzienos pa ielām un ceļiem, to paredzamajos manevros.</p> <p>Spēj novērtēt bīstamas situācijas un prot atbilstoši rīkoties tajās, prot lietot gaismas atstarotājus.</p> <p>Zina un ievēro nosacījumus braukšanai ar velosipēdu, prot izvēlēties un izmanto drošāko atļauto ceļu.</p>
4.-6.	<p>Drošības noteikumi uz ielas un sabiedriskās vietās.</p> <p>Kā uzvedība uz ielas var iespaidot veselību?</p> <p>Risks ne vienmēr attaisnojas.</p> <p>Esi zinošs velosipēdists!</p> <p>Pašpalīdzība un rīcība nestandarta gadījumos.</p>	<p>Prot ievērot pasažieru drošības noteikumus un pienākumus dažādos sabiedriskajos transportlīdzekļos.</p> <p>Ievēro uzvedības noteikumus stacijā un autoostā, sabiedrisko transportlīdzekļu pieturās.</p> <p>Prot raksturot transportlīdzekļus.</p> <p>Izprot transportlīdzekļa jaudu, kustības mobilitāti, bremzēšanas attālumu.</p> <p>Nepakļauj sevi un citus briesmām, bojājot transporta līdzekļus un apdraudot to kustību.</p> <p>Zina, izprot un ievēro praksē velosipēda vadītāja noteikumus, droši iesaistoties satiksmē ar velosipēdu.</p>

		Prot noteikt velosipēda tehniskās daļas un raksturot to nozīmi. Nodrošina savu un velosipēda pamanāmību uz ielas vai ceļa. Prot atbilstoši rīkoties un meklēt palīdzību nelaimes gadījumos.
7.-9.	Kā novērst riska situāciju un savas palīdzības sniegšanas iespējas? Motorizētie transportlīdzekļi, to vadīšanas nosacījumi. Esi mobilis!	Apzinās savu lomu un atbildību satiksmes kustībā. Zina, kurus transportlīdzekļus un ar kādiem nosacījumiem var vadīt pusaudžu vecumā. Iesaistoties ceļu satiksmē, ievēro satiksmes noteikumus. Pieņem atbildīgus lēmumus arī sarežģītās satiksmes situācijās uz ceļa.
10.-12.	Es kā satiksmes dalībnieks.	Apzinās savu lomu un atbildību satiksmes kustībā kā jebkura veida satiksmes dalībnieks (gājējs, pasažieris, transporta līdzekļa vadītājs).

Temats – Drošība ekstremālās situācijās

Klašu grupa	Stundas tēma	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-3.	Dabas stihijas Latvijā. Uzvedība dabas katastrofu gadījumā. Laika apstākļu dažādība. Esi pasargāts un drošs. Apdegumi un to radītās sekas. Drošības dienestu funkcijas un izsaukšana. Drošība mājās, skolā. Mana skolā – mana drošība. Neaiztiec to, ko nepazīsti (nezini)! “Draugi” interneta. “Labvēli” pagalmā un uz ielas. “Ciemīņi” mājās, ja esi viens.	Zina, kā atbilstoši uzvesties negaisa, vētras un plūdu u.c. negadījumos. Apzinās radīto postījumu sekas. Prot izsaukt palīdzību un neapjukt, lai palīdzētu sev un citiem. Apzinās un ievēro drošības noteikumus ūdenī, uz ledus un ūdenskrātuvju tuvumā. Apzinās drošības noteikumus karstos un aukstos laika apstākļos. Izprot dažādu elektroierīču funkcijas. Lietojot elektroierīces, prot ievērot drošības noteikumus un lietošanas instrukcijas. Apzinās elektrodrošības noteikumu neievērošanas sekas. Izprot pirotehnikas bīstamību un zina, ka to bērni nedrīkst lietot.

		<p>Apzinās, kādu postu var radīt neuzmanīga rīcība ar uguni. Zina, kur uguni izmanto sadzīvē, un ievēro ugunsdrošības zīmes. Prot novērtēt uguns bīstamību un atbilstoši rīkoties.</p> <p>Nedēdzina kūlu un sadzīves atkritumus.</p> <p>Apzinās, kādu palīdzību var sniegt dažādi drošības dienesti. Prot izsaukt drošības dienestus un raksturot notikušo.</p> <p>Zina, kādos gadījumos nepieciešama evakuācija un kā rīkoties.</p> <p>Zina, kur skolā atrodas evakuācijas plāns un kā rīkoties trauksmes gadījumā.</p> <p>Apģūst drošības pasākumus, kas jāievēro, ja mājās un uz ielas atrodas viens. Prot rīkoties un izvairīties no nepatīkamām situācijām, ja parādās nevēlami svešinieki, t.sk. dzīvnieki.</p> <p>Prot meklēt palīdzību, ja nokļūst nepatīkamā situācijā.</p>
4.-6.	<p>Rīcība ekstremālās situācijās.</p> <p>Pārgalvīgu rīcību sekas.</p> <p>Esi drošs svētkos un ikdienā.</p> <p>Veselībai droša vide.</p> <p>Sadzīvē lietotās bīstamās vielas – esi uzmanīgs!</p>	<p>Prot adekvāti rīkoties un rast nepieciešamo palīdzību dabas katastrofu gadījumos, izsaucot atbildīgo institūciju pārstāvju.</p> <p>Prot atbilstoši rīkoties trauksmes laikā.</p> <p>Rīkojas saskaņā ar evakuācijas plānu.</p> <p>Prot izvērtēt un nepieļaut riska situācijas ūdenī, uz ledus un ūdenskrātuvju tuvumā.</p> <p>Zina un ievēro ugunsdrošības noteikumus.</p> <p>Prot rīkoties un zina, kur meklēt palīdzību nelaimes gadījumos.</p> <p>Prot novērtēt pirotehnikas bīstamību un apzinās nepareizas rīcības sekas.</p> <p>Prot rīkoties, konstatējot bīstamos atradumus, un apzinās nepareizas rīcības sekas.</p>
7.-9.	<p>Atbildība par rīcībām, kas rada evakuācijas situācijas.</p> <p>Masu pasākumu pozitīvais un negatīvais aspekts.</p> <p>Vai viegli pateikt “Nē”?</p> <p>Incidents sabiedriskā vietā – kā rīkoties?</p> <p>Manas tiesības uz aizsardzību, pašaizsardzību.</p> <p>Pirotehnikas skaistums un ēnas puses.</p> <p>Dažās sekundēs var izšķirties viss.</p>	<p>Ievēro ugunsdrošības noteikumus un spēj ietekmēt citus saprātīgai rīcībai saskarē ar uguni.</p> <p>Prot pareizi rīkoties evakuāciju (skolā un citās sabiedriskās vietās) gadījumos.</p> <p>Nerada situācijas, kurās nepieciešama evakuācija (viltus trauksmes, zvani utt.), un apzinās atbildību.</p> <p>Prot novērtēt situāciju masu pasākumos un sabiedriskās vietās un atbilstoši tai rīkoties.</p> <p>Prot sargāt savu personisko mantu. Prot atbilstoši rīkoties, ja konstatēta personisko mantu zādzība.</p> <p>Zina, ka ir sertificēta pirotehnika, kuru jālieto atbilstoši instrukcijām, nepakļaujot sevi un citus briesmām.</p> <p>Prot pareizi rīkoties dažādos nelaimes gadījumos, pasargājot sevi un citus no tiem.</p> <p>Nelaimes gadījumā prot izsaukt atbildīgos dienestus.</p>

10.-12.	<p>Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi dabas stihijas laikā.</p> <p>Valstī iespējamās ārkārtas situācijas un Tava darbība tajās.</p> <p>Riska uzvedība.</p> <p>Kāpēc jaunieši kļūst par cilvēku tirdzniecības upuriem?</p> <p>Legāls un nelegāls darbs ārzemēs – priekšrocības un trūkumi.</p> <p>Kā nepakļaut sevi dažādiem riskiem.</p>	<p>Prot rīkoties sadzīves un ekstremālās situācijās. Apzinās savu atbildību un līdzatbildību ārkārtas situācijās.</p> <p>Zina un ievēro tiesību aktus, kuri nosaka drošības noteikumus.</p> <p>Zina par cilvēku tirdzniecības draudu iespējām. Prot atrast nepieciešamo informāciju un palīdzību, lai izvairītos no riska situācijām.</p>
---------	--	---

Caurviju prasmes		
Beidzot 3. klasi	Beidzot 6. klasi	Beidzot 9. klasi
<p>Raksturo savu pieredzi līdzīgās situācijās, izsaka idejas risinājumam. Ar pedagooga atbalstu veido izvēlētās problēmas risinājuma plānu, īsteno to, mācoties vairākas problēmrisināšanas stratēģijas, un izvērtē rezultātu.</p>	<p>Veido izvēlētās problēmas risinājuma plānu, īsteno to, izmantojot situācijai piemērotas problēmrisināšanas stratēģijas, – eksperimentē domās un praktiski, veidojot reālus modeļus un objektus, izpētot īpašības un pārbaudot pieņēmumu, veic pilno pārlasi, sadala problēmu daļās, pāriet uz vienkāršāku problēmu, izvērtē paveikto pēc paša radītiem kritērijiem un iesaka uzlabojumus.</p>	<p>Veido izvēlētās problēmas risinājuma plānu, īsteno to un, ja nepieciešams, darba gaitā plānu pielāgo situācijai. Kompleksās situācijās lieto piemērotas problēmrisināšanas stratēģijas – veic plānveida eksperimentu pieņēmuma pamatošanai. Spriež "atpakaļgaitā", atrod pretpiemēru, veido situācijas abstrakto, vispārīgo modeli, pārbauda iegūtos rezultātus problēmas kontekstā. Meklē citu pieeju, paņēmienu, ja tas nepieciešams. Izvērtē paveikto un plāno uzlabojumus turpmākajam darbam.</p>

Tikumi

- atbildība – griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;
- centība – čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;
- drosme – izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;
- godīgums – uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;
- gudrība – māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē;
- laipnība – vēlība, atsaucība pret citiem, pieklājība;
- līdzcietība – attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pār dzīvojumos un aktīvs atbalsts;
- mērenība – rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā, atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;
- savaldība – uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus;

- solidaritāte – savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;
- taisnīgums – godprātīga lemšana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;
- tolerance – iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas).

Skolēnu izpēte

Skolēnu izpēte tiek balstīta uz audzināšanas darbā izvirzītajām aktualitātēm, skolas un klases audzināšanas izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem.

Tēmas skolēnu izpētei:

- sociālā statusa un attieksmju izpēte
- personības izpēte, pašnovērtējums
- vērtību orientācijas izpēte
- mācību pieredzes un kvalitātes izzināšana
- saskarsmes izpēte
- karjeras izvēles izpēte
- mācību motivācijas izpēte

Vērojumi, izpētes rezultāti tiek apkopoti un analizēti, izdarīti secinājumi.

Sadarbība ar vecākiem

- Skolas padome
- Vecāku dienas
- Individuālas sarunas
- Informatīvās un izglītojošās klases vecāku sapulces
- Svētku koncerti
- Pateicības vecākiem
- Izlaidumi

Tēmas vecāku sapulcēm un individuālajām sarunām:

- Iepazīsti savu bērnu!
- Kas interesē manu bērnu?
- Vecumposma īpatnības.
- Vecāku interese par skolas darbu – veicinošs faktors bērna sekmīgām mācībām skolā.
- Dienas režīma nozīme.
- Lietderīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas.
- Skolas atbalsta personāls - palīgs vecākiem, skolotājiem, skolēniem.
- Karjeras izvēles iespējas, u.c.

Klases audzinātājs:

- organizē pārrunas ar mācību priekšmetu skolotājiem, atbalsta personālu;
- organizē individuālas sarunas ar skolēniem, skolotājiem un vecākiem;
- virza skolēnu sadarbībai ar atbalsta personālu par sekmēm, uzvedību, stundu kavējumiem;

- izvēlas darba formas sadarbībā ar vecākiem, nemit vērā audzināšanas darba aktualitātes;
- sniedz skolēniem aktuālo informāciju.

Izmantojamās metodes un darba formas

Izpratnes veidošanai - sistemātisks izklāsts, pārrunas, literatūras izmantošana un lasīšana, diskusijas, disputi.

Attieksmes veidošanai – situāciju analīze, pašanalīze, mācību ekskursijas, pārgājieni.

Prasmju veidošanai – demonstrējumi, novērojumi brīvā dabā, lomu spēles, grupu darbs, pētījumi, projektu metode, akcijas, tikšanās, konkursi, draudzības pasākumi.

Darba formas – audzināšanas stundas, svētku dienas, skolas sarīkojumi, tematiskie vakari, sporta pasākumi, organizatoriskie- radošie projekti, zinātniski pētnieciskie darbi, praktiskais darbs, talkas, anketēšanas, aptaujas, portfolio u.c.

Noderīgi resursi

- D.Nīmante. Klasvadība. https://ej.uz/sem_rokasgramata
- https://ej.uz/sem_stundas
- <https://mot.lv/>
- <https://latvia.kivaprogram.net/partnership/>
- <https://skolas.emu.lv/>
- <https://www.lifebalanceplanner.lv/>
- <https://lv.mort-sure.com/blog/difference-between-growth-mindset-and-fixed-mindset-b6bc79/>
- <https://www.skola2030.lv/lv/macibu-saturs/merki-skolenam/vertibas-un-tikumi>
- <https://visc.gov.lv/audzinasa/metmat.shtml>
- Metodiskais materiāls ekoskolu skolotājiem
<http://www.videsfonds.lv/documents/ekoskolu-metodiskais-materi-ls.pdf>
- <http://www.profesijupasaule.lv/>
- <https://karjera.rtu.lv/portfolio-item/izglitojosa-filma-zalais-pipars/>
- <https://europa.eu/europass/lv/create-europass-cv>
- <http://manadrosiba.lv/>
- https://drosaberniba.lv/emacibas/kursi/10_Disciplinesanas_kartites.pdf

Google drive mapē “Audzināšana” atrodamie materiāli:

- Līdzdalības piedzīvojums. Rokasgrāmata sākumskolas skolotājiem. Rīga, 2017 Materiāli par drošību
- Karjeras izglītība skolā. Valsts izglītības attīstības aģentūra, 2009
- Atbalsta materiāli pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai. VISC, 2018